

U 2005. godini NNŠ je realizovala 15 projekata u svim oblastima delatnosti. Ovaj izveštaj obuhvata najznačajnije:

- edukativni programi (a/ Dvosemestralne osnove novinarstva, b/ Četvorosemestralni obrazovni program za novinare lokalnih i regionalnih televizija);
- tribine, seminari, kursevi;
- treninzi;
- produkcija;
- izdavačka delatnost;
- Godišnja Nagrada za najboljeg mladog novinara novosadskih medija.

Realizujući projekte NNŠ je ostvarila u 2005. ciljeve i zadatke, u okviru predviđene dugoročne misije, koji su doprineli podizanju profesionalnih standarda u medijima pre svega Vojvodine, pa delimično i onih iz regiona.

Edukativni programi nastavljeni u 2005. obuhvatili su:

(a) OSNOVE NOVINARSTVA

26 mlađih, ne samo iz Vojvodine (Novi Sad, Bečej, Vrbas, Sombor, Đurđevo, Budisava, Bačko Dobro Polje, Zrenjanin, Tovariševu, Konarevo i Banja Luka) koji su pohađali Dvosemestralne osnove novinarstva u letnjem semestru (11. generacija) i isto toliko u zimskom semestru (12. generacija u okviru koje su i polaznici delegirani iz informativne službe PIV kao rezultat saradnje NNŠ i pokrajinske vlade);

Dvosemestralne osnove novinarstva u 2005. – 11. generacija je u prolećnom semestru savladavala osnove radio i TV novinarstva kroz predavanja i radionice kao i praksu i u radio i u tv stanicama. Na završnom ispitu, nakon dvomesečnog bavljenja radio novinarstvom, polagali su ispit. Prosečna ocena polaznika 11. generacije za urađenih 9 radio paketa bila je 77.13 % . Za najbolji radio paket proglašena je reportaža Ko se brine o beskućnicima? , koja je ocenjena sa 93.00% . Nakon dvomesečnog programa posvećenog TV novinarstvu, polaznici 11. generacije uradili su za ispit TV pakete. Prosečna ocena ostvarena na ispitu TV novinarstva bila je 88.50% . Najbolji TV paket "Cena sudbonosnog 'DA'", ocenjen je sa 94.80%.

Ukupna prosečna ocena za 11. generaciju edukativnog programa Dvosemestralne osnove novinarstva je bila 79.73%, što je bolji uspeh za gotovo 10% u odnosu na prethodnu generaciju. Može se prepostaviti da je tome doprinelo i stalno usavršavanje predavačkog kadra u NNŠ, zatim poboljšanje kurikuluma čije izmene su delom rezultat i evaluacija i sugestija prethodnih generacija, kao i dodatno poboljšanje opreme koju NNŠ kada je god to moguće obnavlja i dopunjuje.

Sistem evaluacije nastave, radionica i praktičnog rada u medijima pruža polaznicima mogućnost da aktivno participiraju u realizaciji nastavnog plana i programa ocenjujući postignuća predavača, radioničara, mentora i predlažući u odgovarajući na otvorena pitanja inovacije u nastavi.

11-ta generacija je izuzetno ocenila nastavnički kadar NNŠ koji se bavio radio novinarstvom - 4.51, a TV novinarstvom čak 4.62 (s tim da je najviša prosečna ocena za predavača bila 4.85, a najniža 4.20) najviša ponuđena upitnikom je 5.00 a najniža 1.00.

Ključno pitanje na kraju obrazovanja svake generacije u NNŠ jeste "da li su ostvarena vaša očekivanja?". Polaznici 11. generacije, sudeći prema rezultatima evaluacije, stičući znanja i veštine za osnove novinarstva u NNŠ su dobili ono što su očekivali (Kvalitet sadržaja 4.28; Kvalitet pripremljenog materijala za nastavu 4.39; Odabir tema 4.39; Organizacija nastave, radionica, prakse 4.56; Izbor predavača 4.00; tehničke mogućnosti 4.50).

U izveštaj za 2005. ulazi i prvi semestar 12. generacije Osnovnog obrazovnog programa.

(b) TV NOVINARSTVO

27 mlađih novinara, ne samo iz Vojvodine, koji su poхађali Četvorosemestralni obrazovni program za novinare lokalnih i regionalnih televizija na srpskom i mađarskom jeziku . Oba ova obrazovna programa već godinama beleže izvanredne rezultate.

Obrazovni program za novinare lokalnih i regionalnih televizija je četvorosemestralni (2 akademske godine).

Kurikulum za 2. i 3. semestar (akademska godina 2004/2005.) uključio je predavanje i radionice usmerene ka sticanju osnovnih veština TV novinarstva.

Predavanja i radionice održavali su se vikendima. Osim pomenutih predavanja i radionica, u raspored su bili uključeni i termini za rad sa mentorima, za konsultacije, praktičan rad i ispit.

Radioničari su evaluirani visokim ocenama. Prosečna ocena radionice na temu Kamera je 4,48; za radionice za jezik (mađarski) 4,78; za radionice za jezik (srpski) 4,73; za montažu 4,63; za nastup (na mađarskom jeziku) 4,76; i za nastup (na srpskom jeziku) 4,51.

Interaktivna predavanja su se održavala drugog dana vikenda. Prosečna ocena je takođe veoma visoka – 4, 47. Važno je napomenuti i da je prosečna ocena predavanja koja je slušala druga generacija studenata viša od prosečne ocene predavanja koja je slušala prva generacija studenata.

Novosadska novinarska škola je ohrabrvала studente u izradi jednostavnih i kratkih TV paketa. Radioničari i mentori su ocenjivali TV pakete studenata. Na taj način evaluacija studenata bila je konstantna i detaljna.

Pozitivno je ocenjen rad 21 studenta. Ti studenti su se kvalifikovali za drugi stepen nastave na programu TV novinarstva, tačnije za 3. i 4. semestar akademске godine 2005/2006.

Između ostalog, u program TV novinarstva bile su uključene i uvodne radionice koje su realizovane u saradnji sa PIV za novinare regionalnih televizija koje je projektno pomogao sekretarijat za informacije pokrajinske vlade. Cilj je bio da se nakon uvodnih radionica grupa od 5 mladih koji su stalno zaposleni u regionalnim televizijama uključi u 3. semestar i nastavi školovanje u okviru druge generacije Specijalističkih studija TV novinarstva.

Generalni cilj uvodnih radionica bio je utvrđivanje donesenog znanja, nivelisanje grupe, sticanje novih novinarskih veština i znanja i negovanje timskog rada koji je neophodan za TV novinarstvo.

Tribine, seminari, kursevi

"Naša stvarnost i nemačka/evropska iskustva", longitudinalni projekat. U okviru projekta organizovano je 5 celodnevnih seminara i 2 InfoPressa.

Celodnevni seminari o najaktuelnijim temama dnevne društveno-političke prakse (Mediji i policija, Stabilizacija i pridruživanje EU, Šta sa Kosovom? Srbija i Crna Gora – pitanje bez odgovora) bili su veoma posećeni i izazvali su veliku medijsku pažnju. Ukupna prosečna ocena evaluacije skupova je 4,30. Na skupovima su govorile najkompetentnije osobe iz poličke, ekonomski, kulturne, medijske sfere kao na primer: Wolfgang Ewerdt, policijski direktor pokrajine Mecklenburg – Prednja Pomeranija; James Lyon, direktor beogradske kancelarije Međunarodne krizne grupe; Marijana Pajvančić, profesorica na Pravnom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu; prof. dr Bogoljub Milosavljević, profesor na Fakultetu za poslovno pravo i Fakultetu političkih nauka u Beogradu; Svetozar Čiplić, sudija Ustavnog suda Republike Srbije; Milenko Perović, član Saveta Pokreta za nezavisnu Crnu Goru, profesor na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu i kolumnista podgoričkog nedeljnika Monitor; Savo Laušević, profesor na Filozofskom fakultetu u Nikšiću; Nenad Čanak, predsednik Odbora za evropske integracije i međunarodnu saradnju Skupštine AP Vojvodine; Čedomir Antić, član Predsedništva G17 plus i tako redom.

InfoPress je nova forma komunikacije NNŠ sa medijima. Reč je o okupljanjima novinara i gostiju i raspravljanje o pojavi koja se smatra u trenutku održavanja veoma aktuelnom. U 2005. su organizovana dva: Predlog novog zakona o policiji i Izveštaj o indeksu humanog razvoja. Ukupna prosečna ocena je takođe 4,30. InfoPress je veoma brzo naišao na dobar prijem u novinarskoj zajednici i NNŠ smatra da sa ovom formom dijaloga treba nastaviti.

Seminare je NNŠ realizovala i u okviru mreže za profesionalizaciju medija jugoistočne Evrope (SEENPM). Reč je o content orienting treninzima. Teme su bile veoma aktuelne: Reporting on Agriculture - Focus on GMO (prosečna ocena 4,29, učestvovali novinari iz 9 zemalja) i Izveštavanje o odbrani - fokus na civilnoj kontroli oružanih snaga (Reporting on Defense - Focus on Democratic Control of Armed Forces) koji su podržali Konrad Adenauer fondacija i Geneva Center for Democratic Control of Armed Forces, Switzerland. Seminar je organizovan upravo u vreme otvaranja velike afere sa nabavkom opreme za vojsku (takozvana "Afera Davinić"). Na seminaru je učestvovalo 20 novinara iz 10 zemalja, aktivnosti su ocenjene vrlo dobro (4,03).

I ovi primeri ukazuju na to da se NNŠ uvek bavi temama od izuzetnog javnog značaja i to ne samo za SCG već i ceo region, nekada odgovarajući na potrebe dnevno-političke prakse a češće anticipirajući ono što će u bliskoj budućnosti biti tema "za naslovnu stranu" odnosno "headline".

Treninzi

"Izveštavanje o bankarstvu" dvodnevni seminar za novinare iz cele Vojvodine jedan je od pokušaja da se povežu davaoci informacija, odnosno izvori, i oni koje te informacije posreduju javnosti, dakle novinari. Prepoznавши potrebu banaka da uka ž u na loš standard kada je izveštavanje o tokovima novca, a pre svega bankama. NNŠ je okupila predstavnike 7 banaka i jednog osiguravajućeg društva koji su zajedno sa novinarima rešavali nedoumice iz svakodnevne medijske prakse. Seminar je otvorio guverner Narodne banke Srbije, što je seminaru dalo poseban kvalitet, što se očituje u izuzetno visokim evaluacijama: Izbor tema - 4,39; Organizacija - 4,82; Predavači - 4,29.

Razlika ovog u odnosu na druge seminare je u tome što su banke snosile troškove ovog skupa, te je to ukazalo na moguće pravce u samoodrživosti.

"Radio Marija", saradnja sa radio stanicom koja je u mreži sa više od 30 u svetu, započela je još od njenog osnivanja. Ovo je verski višejezični medij i NNŠ je držala dva treninga za uspostavljanje ovog regionalnog radija. Evaluacija je pokazala da su polaznici, inače saradnici volonteri Radio Marije, sa veoma oskudnim novinarskim znanjem veoma dobro primili dinamično ustrojen trening sa mnogo praktičnog rada u samoj radio stanci.

Ovo je dokaz da postoje potrebe medija za ovako fokusiranim treninzima. Oni mogu biti samoodrživi pošto ih pojedini mediji naručuju i samostalno finansiraju, za sada veoma retko.

Producija

Projektom "10+1" NNŠ je otvorila novu, sudeći prema rezultatima prvih projekata, veoma uspešnu programsku liniju: edukacija plus produkcija. Ovom metodološkom inovacijom se utiče na podizanje profesionalnog i etičkog standarda, pre svega u lokalnim i regionalnim medijima, insistira na temama od

javnog značaja koje ne nailaze na interes kod novinara i medija najčešće zbog konformizma i autocenzure i, što je veoma značajno, podstiče međuprogramsку razmenu.

U okviru ove programske linije realizovan je i projekt "Poljoprivreda – put u Evropu". S tim što je u ovom projektu promovisan i, kod nas još neprimenjivan, žanr "informeršal".

Novinari i lokalni mediji su ovu formu prepoznali kao dobru - prosečna evaluacijska ocena je bila 4,53.

NNŠ smatra da je ovaj projektni model veoma produktivan i predstavlja dobar osnov za formiranje medijske berze lokalnih emitera čiju bi organizaciju kao i evaluaciju ponuda obavljali ubudućnosti medijski treneri NNŠ.

"Podrška postkonfliktnoj komunikaciji" medijska mreža za promociju saradnje i razumevanja između zemalja prethodne Jugoslavije je projekat koji već drugu godinu NNŠ realizuje u saradnji sa STINOM iz Splita i Mediaplan institutom iz Sarajeva. Reč je o 12 e-časopisa i 12 radio emisija o temama koje bi trebalo da kreiraju javno mnjenje tolerantnije i pomirljivije na susede, nekada u konfliktu, a sada obremenjene istim poteškoćama. U 2005. su urađena dva e-časopisa i emisije o temama:

"Odnos prema zločinima i Hagu", "Istraživanje nedavne prošlosti". Projekat se nastavlja i u 2006. godini. Nositelj ovog projekta je STINA iz Splita, a NNŠ je partnerska organizacija.

Ovo je primer zajedničkog nastupa tri organizacije zemalja ex-yu čija je misija između ostalog i negovanje postkonfliktne komunikacije u medijima regionala "Dejtonskog sporazuma". Podstaknute dobrom iskustvom ove organizacije su 10. novembra 2005. potpisale u Sarajevu "Programsku deklaraciju novih medijskih inicijativa" koja u suštini govori o budućoj saradnji na ovom polju, ali i drugim koji podstiču profesionalizaciju medija.

Izdavačka delatnost

U 2005. godini NNŠ je imala bogatu izdavačku delatnost u okviru Edicije "Medijske reference".

"Praktikum novinarstva Crkve, verske zajednice, mediji i demokratija" NNŠ je izdala uz podršku KAS i Pax christi Netherlands. Ova publikacija je popunila prazninu u domaćoj udžbeničkoj literaturi kada je reč o uputstvima za medijsko praćenje verskih događaja koji su postali nezaobilazni medijski sadržaj. Zamišljen je, i realizovan kao zbornik radova koji su zajedno pisali velikodostojnici tradicionalnih crkava, njihovi saradnici i novinari laičkih medija koji su sa svog stanovišta pisali o nedoumicanima svakodnevne medijske prakse. Praktikum je izuzetno dobro prihvaćen u stručnoj javnosti i od strane crkvenih i laičkih medija.

"Zbornik tekstova Naša stvarnost i evropska iskustva" je druga knjiga izašla kao pisani trag veoma uspešnih istoimenih tribina i seminara koje već godinama organizuje NNŠ. Gotovo četrdeset javnih ličnosti je u Zborniku pisalo o sedam tema: Srbija posle izbora (2003), Novi ustav, Hoće li država u dužničku krizu, Stabilizacija odnosa i pridruživanje EU, Šta sa Kosovom i Metohijom, Mediji i policija,

Srbija i Crna Gora - Pitanje bez odgovora. Može se smatrati da su to bila najznačajnija pitanja koja su u periodu od 2004-2005. okupljala pažnju javnosti ovih prostora.

"Praktikum TV novinarstva" je interaktivni udžbenik izdat na CDR. Ovaj Praktikum je pokazao da NNŠ uvek testira nove metode i tehnike učenja i pokušava da svojim polaznicima obezbedi, prateći najsavremenije obrazovne trendove, ono što je u svetu danas nov standard a za ovu sredinu još uvek tek redak eksperiment.

Ono što bi na kraju valjalo istaći je da NNŠ pokušava da rezultate svoje izdavačke delatnosti plasira i na tržištu, što je jedan od vidova traganja za modelima samoodrživosti. Rezultati nisu spektakularni s obzirom da NNŠ nema razvijenu distributivnu mrežu i da je reč o delatnosti koja nije najuža specifičnost NNŠ, ali ipak su i u ovom učinjeni prvi koraci.

Godišnja Nagrada za najboljeg mladog novinara novosadskih medija

Novosadska novinarska škola nastavila je, peti put, sa tradicionalnom dodelom nagrade za najboljeg mladog novinara novosadskih medija.

Nagrada je ustanovljena kako bi se ohrabrio kvalitetan rad mladih novinara. Pri ustanovljanju nagrade tadašnji Izvršni odbor grada Novog Sada zajedno sa NNŠ dodeljivao je novčanu nagradu i diplomu. Nakon izbora za lokalnu samoupravu i izbor gradonačelnika u Novom Sadu, grad se povukao i NNŠ je nastavila u saradnji sa Konrad Adenauer fondacijom da dodeljuje nagradu, verujući da je to značajan podsticaj mladim novinarima da čuvaju visok profesionalni standard bez obzira na pritiske okruženja.

Ove godine nagrada se dodeljivala za radio novinarstvo. Laureat je Žarko Bogosavljević novinar Radija 021, inače student NNŠ, što, važno je naglasiti, nije presudno u odlučivanju ko će nagradu dobiti.

Komisija, sastavljena od tri člana, pratila je i ocenjivala rad mladih novinara u periodu od 15. novembra do 15. decembra. Praćene su aktivnosti mladih novinara do 30 godina starosti, iz 5 radio stanica (Radio 021, Radio Novi Sad, IN Radio, Radio Sajam, Radio Futog) i jedna ekipa nezavisne radio produkcije. Ocenjivala se kreativnost, profesionalnost, odgovornost, pristup, nepristrasnost, tolerancija i način izražavanja u svakodnevnoj medijskoj praksi.

Donatori Novosadske novinarske škole u 2005.:

Press Now, IFA, EC, OSI, NPA, KAS, EAR, EMINS, SEENPM, DCAF, Balkan Trust for Democracy, Izvršno veće AP Vojvodine, Pax Christi, NS PRESS.

Zaključak

2005. godina za NNŠ je bila veoma uspešna. Realizovani su osnovni programi koji idu već dobro uhodanim metodama i tehnikama evaluiranim i redefinisanim tokom višegodišnjeg testiranja u praksi, tako da sada beleže visok standard u nastavi i radionicama i konačno razrađenom sistemu prakse u medijima.

Otvoreni su novi projektni modeli koji su se u kontekstu sadašnjeg vremena pokazali kao dobra forma "edukacija plus produkcija" i odgovorili su na potrebe lokalnih medija i otvorili nove forme medijskog izražavanja.

Načinjeni su i prodori u plasmanu treninga NNŠ na tržištu. Tu su ostvareni početni rezultati i ukazali su na to da bi sve rečeno moglo biti dobar put, ali ne sasvim izvestan ka samoodrživim projektima.

I na kraju izdavačka delatnost koja je samo uzgredni, prateći, rezultat realizovanih projekata pokazala je da je dobro prihvaćena od stručne javnosti, ali da na tržištu još nema adekvatnog objeka koji bi ozbiljnije doprineo samoodrživosti NNŠ.